

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 3. 2021, sp. zn. 14 To 18/2021, ECLI:CZ:VSPH:2021:14.TO.18.2021.1

Číslo: 2/2022

Právní věta:

V případě souběhu dvou evropských zatýkacích rozkazů podle § 217 odst. 1 z. m. j. s., jimiž se vyžadující státy domáhají předání osoby k trestnímu stíhání pro skutky, které jsou s ohledem na obdobný způsob spáchání a jejich závažnost srovnatelné, přičemž mezi daty vydání evropských zatýkacích rozkazů není významnější časový odstup, lze při rozhodnutí o určení, do kterého z vyžadujících států bude vyžádána osoba předána, zohlednit i zájem na tom, aby přednostně byla projednána dříve spáchaná trestná činnost.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 11.03.2021

Spisová značka: 14 To 18/2021

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Evropský zatýkací rozkaz

Předpisy: § 217 odst. 1 z. m. j. s.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze zamítl stížnost vyžádaného Y. Y. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2021, sp. zn. Nt 2034/2020.

I.

Rozhodnutí soudu prvního stupně

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2021, sp. zn. Nt 2034/2020, bylo rozhodnuto, že

- podle § 217 odst. 1 a § 205 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. m. j. s.“), soud určil a současně rozhodl, že vyžádaný Y. Y. (dále též jen „vyžádaný“) se předává do Lucemburského velkovévodství na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného vyšetřujícím soudcem Obvodního soudu v Lucemburku dne 9. 7. 2020, č. j. 15824/17/CD, k trestnímu stíhání pro

trestný čin krádeže podle čl. 461 a čl. 463 a trestný čin praní špinavých peněz podle čl. 506-1 trestního zákoníku Lucemburského velkovévodství, kterého se měl dopustit tím, že dne 16. 5. 2017 v XY v obchodě H. G. odcizil hodinky zn. ROLEX, model Oyster Perpetual Day-Date, růžovo-zlaté barvy v hodnotě 37 600 euro;

- podle § 217 odst. 1 věty třetí z. m. j. s. byl udělen souhlas s předáním vyžádaného Y. Y. do Nizozemského království na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Soudem v Roermondu dne 14. 5. 2020, sp. zn. RCnr. 20/376, k trestnímu stíhání pro trestný čin podvodu podle čl. 326 odst. 1 a trestný čin krádeže podle čl. 310 trestního zákoníku Nizozemského království, kterého se měl dopustit tím, že dne 8. 5. 2018 v XY ve zlatnictví L. M. J. prostřednictvím triku výměny hodinek odcizil hodinky zn. ROLEX v hodnotě 34 600 euro a ve zlatnictví ponechal padělané hodinky zn. ROLEX,

- podle § 210 odst. 1 z. m. j. s. bylo předání vyžádaného Y. Y. odloženo do skončení výkonu trestu odnětí svobody, uloženého mu rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. 3. 2020, sp. zn. 2 T 66/2018.

2. O předání vyžádaného rozhodl Městský soud v Praze s odůvodněním, že neshledal žádnou překážku ve smyslu § 205 odst. 2 z. m. j. s., která by takovému výroku bránila. Vzhledem k tomu, že v době jeho rozhodování požadovalo předání vyžádaného pro obdobné jednání jak Lucemburské velkovévodství, tak i Nizozemské království, rozhodoval Městský soud v Praze podle § 217 odst. 1 z. m. j. s. o tom, do kterého z členských států Evropské unie bude vyžádaný předán a zda udělí souhlas s jeho předáním do druhého členského státu. Výrok o tom, že vyžádaný se předává do Lucemburského velkovévodství, soud odůvodnil poukazem na porovnání data, kdy mělo v tom kterém státě dojít ke spáchání trestné činnosti, výše způsobené škody a výše trestní sazby, kterou je vyžádaný ohrožen v případě, že bude uznán vinným. Po vyhodnocení shora uvedených skutečností Městský soud v Praze rozhodl, že vyžádaný se předává do Lucemburského velkovévodství, a vyslovil souhlas s jeho předáním do Nizozemského království.

3. Vzhledem ke skutečnosti, že v současné době se vyžádaný podrobuje výkonu trestu odnětí svobody uloženého shora citovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1, rozhodoval Městský soud v Praze o tom, zda předání bude odloženo do doby výkonu uvedeného trestu. Poukázal na stanovisko zmíněného obvodního soudu, který navrhl, aby bylo předání odloženo do skončení výkonu trestu, s nímž se ztotožnil.

II. Stížnost

4. Proti shora uvedenému usnesení podal vyžádaný prostřednictvím svého obhájce v zákonem stanovené lhůtě stížnost, v jejímž odůvodnění uvedl, že sice vyslovil souhlas se svým předáním, ale Městský soud v Praze při rozhodování o tom, kterému z evropských zatýkacích rozkazů dá přednost, nepřihlédl k datu jejich vydání podle § 217 odst. 1 z. m. j. s. Soud se nezabýval ani skutečností, že v Nizozemském království byl evropský zatýkací rozkaz vydán mnohem dříve než v Lucemburském velkovévodství, a datum jejich vydání by mělo být klíčovým kritériem pro určení, do kterého státu má být vyžádaný předán, protože závažnost trestných činů, pro které se žádá o předání, je velmi obdobná, stejně jako výše škody a horní hranice trestní sazby, kterou je vyžádaný v obou státech ohrožen. Mělo být proto rozhodnuto, že vyžádaný se předává do Nizozemského království za současného souhlasu s jeho předáním do Lucemburského velkovévodství.

5. Vyžádaný vznesl výhrady rovněž proti výroku o odkladu předání do skončení výkonu trestu odnětí svobody, kterému se v současné době podrobuje. Z odůvodnění napadeného usnesení nevyplývá, jaké důvody soud vedl k rozhodnutí o odložení předání ve smyslu § 210 odst. 1 z. m. j. s. Hlediska,

kterými by se v této souvislosti měl soud řídit, nebyla nijak posouzena, soud jen poněkud zmatečně uvádí, že nevyžadoval stanovisko Obvodního soudu pro Prahu 1 k případnému odkladu předání a tento soud navrhl, aby bylo předání odloženo do skončení výkonu trestu. Odložením předání může dojít k důkazním komplikacím způsobeným časovým odstupem od projednávání věcí v obou vyžadujících státech, což může vést i k významnému porušení práva na spravedlivý proces. Z hlediska spravedlnosti ničemu nebrání, aby vyžádaný byl předán do některého z vyžadujících států a po skončení tamních trestních řízení, eventuálně i výkonu uložených trestů, byl předán zpět do České republiky k výkonu zbytku uloženého trestu.

6. S ohledem na shora uvedené námitky vyžádaný v závěru odůvodnění své stížnosti navrhl, aby Vrchní soud v Praze zrušil napadené usnesení a aby sám ve věci rozhodl tak, že vyžádaný se předává do Nizozemského království a uděluje se souhlas s jeho předáním do Lucemburského království (patrně míněno velkovévodství).

7. Ve svém osobním podání ze dne 9. 3. 2021 vyžádaný jednak namítl, že ustanovený obhájce vykonává jeho obhajobu zcela nedostatečně a ledabyle a že státní zástupkyně, která vedla předběžné šetření, porušila své pravomoci ve vztahu k jeho osobě z důvodů národnostních a religiálních. Vyžádaný zopakoval argumentaci o časové posloupnosti vydaných evropských zatýkacích rozkazů a poukázal na to, že do České republiky byl předán ze Švýcarska a že pouze tento stát je oprávněn rozhodovat o jeho dalším předání do jiného státu Evropské unie.

III. Důvodnost stížnosti

8. Vrchní soud v Praze na základě stížnosti vyžádaného přezkoumal všechny výroky napadeného usnesení a řízení, které předcházelo jeho vyhlášení, a jak je dále uvedeno, neshledal stížnost vyžádaného důvodnou.

9. Městský soud v Praze k projednání návrhu státní zástupkyně na předání k trestnímu stíhání a rozhodnutí o něm v souladu s § 205 odst. 1 z. m. j. s. nařídil veřejné zasedání; na základě výslovně projevené vůle vyžádaného se toto veřejné zasedání konalo bez jeho přítomnosti, pouze za účasti jeho obhájce a státní zástupkyně. Uvedeným postupem nedošlo ke zkrácení práv vyžádaného, neboť je jeho právem, nikoliv povinností, se osobně účastnit veřejného zasedání. Obhájce ve veřejném zasedání tlumočil stanovisko vyžádaného shodně jako v později podané stížnosti.

10. Lze souhlasit se závěrem prvostupňového soudu, že ve smyslu § 205 odst. 2 z. m. j. s. není dána žádná překážka, která by bránila předání do každého z vyžadujících států. Městský soud v Praze se uvedenými podmínkami v potřebném rozsahu zabýval a s jeho závěrem v tomto směru nepolemizuje ani vyžádaný.

11. Výhrady, jak je zřejmé z obsahu jeho stížnosti, vyžádaný vznesl proti rozhodnutí soudu o jeho předání do Lucemburského velkovévodství a vyslovení souhlasu s předáním do Nizozemského království, ačkoliv navrhoval opačný postup. Postup při rozhodování o souběhu evropských zatýkacích rozkazů více členských států Evropské unie upravuje § 217 odst. 1 z. m. j. s. Podle něj soud na návrh státního zástupce posoudí podmínky ve vztahu ke každému z nich samostatně, a jsou-li tyto podmínky splněny u více vyžadujících států, rozhodne o určení, do kterého z nich bude osoba předána, a současně rozhodne, že se do určeného vyžadujícího státu předává. Zváží přitom všechny okolnosti, zejména závažnost a místo spáchání trestných činů, data vydání evropských zatýkacích rozkazů a zda byly vydány za účelem trestního stíhání nebo výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody anebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody. Současně může udělit souhlas s předáním osoby do dalšího vyžadujícího státu.

12. Pokud tedy vyžádaný ve své stížnosti namítá, že zásadní pro výběr státu, do kterého bude vyžádaný předán, je datum vydání evropských zatýkacích rozkazů, je třeba upozornit, že toto hledisko je jen jedním z demonstrativně uváděných v citovaném zákonném ustanovení, dokonce nikoliv první v daném výčtu. Závažnost obou jednání, kterých se měl vyžádaný dopustit v obou vyžadujících státech, je s ohledem na obdobný způsob spáchání srovnatelná; to ale neplatí o sazbě trestu odnětí svobody, který hrozí za takové jednání v každém z vyžadujících států. Jak uvádí v odůvodnění napadeného usnesení Městský soud v Praze, přísnější postih v případě, že vyžádaný bude uznán vinným, mu hrozí v Lucemburském velkovévodství. Oběma evropskými zatýkacími rozkazy se vyžadující státy domáhají předání vyžádaného k trestnímu stíhání, Lucembursko pro čin, spáchaný v květnu 2017, Nizozemí pro čin, spáchaný o rok později. Mezi daty vydání evropských zatýkacích rozkazů není významnější časový odstup. Pokud uvedené skutečnosti vedly Městský soud v Praze k závěru, že je namístě dát přednost předání do Lucemburského velkovévodství, je takový závěr logicky vysvětlitelný zejména požadavkem umožnit, aby nejdříve byla projednána dříve spáchaná trestná činnost. Jak bylo již shora uvedeno, Městský soud v Praze neshledal žádnou překážku, která by bránila předání, ani ve vztahu k evropskému zatýkacímu rozkazu Nizozemského království. Za tohoto stavu správně současně rozhodl, že uděluje souhlas s předáním vyžádaného do tohoto státu.

13. Druhá námitka vyžádaného proti shora uvedenému usnesení se týkala výroku, jímž bylo předání odloženo do doby skončení výkonu trestu odnětí svobody, kterému se vyžádaný v současné době podrobuje. Přes výhrady k odůvodnění uvedeného usnesení, vznesené vyžádaným v jeho stížnosti, je třeba konstatovat, že Městský soud v Praze o tom, zda předání má být odloženo, rozhodoval se znalostí stanoviska Obvodního soudu pro Prahu 1, které si předtím vyžádal. Podle § 210 odst. 1 z. m. j. s. má soud při rozhodování o odkladu vzít v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba předána, závažnost trestného činu, v souvislosti s nímž je o odložení předání rozhodováno, možnost předání této osoby z vyžadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do vyžadujícího státu. Vyžádaný na podporu své námitky, že k předání do některého z vyžadujících států by mělo dojít bez odkladu, uvedl, že zatímco v České republice je jeho trestní stíhání skončeno a on zde již jen vykonává uložený trest, v obou vyžadujících státech by proti němu mělo být vedeno trestní stíhání a časový odklad je spojen s rizikem ztráty vypovídací hodnoty důkazů přicházejících v úvahu. K tomu je třeba dodat, že důvodnost takové námitky je nutno posoudit s vědomím délky zbytku nevykonaného trestu odnětí svobody, která by signalizovala délku případného odkladu předání. Vyžádanému uložil Obvodní soud pro Prahu 1 za trestný čin krádeže podle § 205 odst. 1, odst. 4 písm. a), c) tr. zákoníku, tj. za trestný čin se sazbou trestu odnětí svobody od 2 roků do 8 let (tedy typově závažnější, než jsou trestné činy, pro které se žádá o předání) trest odnětí svobody ve výměře 3 roků a předpokládané datum skončení jeho výkonu připadá na den 22. 3. 2022. Toto datum by platilo v případě, že vyžádaný by nebyl podmíněně propuštěn, čehož se podle svých slov domáhá u Okresního soudu v Kladně, nebo nedošlo k upuštění od jeho výkonu postupem podle § 327 odst. 1 písm. a) tr. ř. Vzhledem ke skutečnosti, že vyžádaný má být postupně předán k trestnímu stíhání do dvou států a není občanem České republiky, ani zde nemá trvalý pobyt, se varianta, že by po skončení trestních řízení ve zmíněných státech byl vrácen do České republiky k vykonání zbytku uloženého trestu, jeví jako komplikovaná. S ohledem na časový odstup od doby, kdy mělo dojít k trestné činnosti uvedené v obou evropských zatýkacích rozkazech, lze předpokládat, že v obou státech byly již učiněny procesní úkony sledující fixaci rozhodujících důkazů. Všechny tyto skutečnosti vedou k závěru, že rozhodnutí prvostupňového soudu o odkladu předání do doby skončení výkonu trestu odnětí svobody uloženého citovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 je správné a odpovídá hlediskům uvedeným v § 210 z. m. j. s.

14. K ostatním námitkám uvedeným v podání vyžádaného ze dne 9. 3. 2021 je třeba uvést, že soudu nepřísluší zasahovat do vztahu mezi obhájcem a jeho klientem, navíc v podání vyžádaného nejsou uvedeny žádné výhrady, k nimž by se měl obhájce vyjadřovat a které by se měly přezkoumávat.

Vyžádanému samozřejmě nic nebrání v tom, aby si kdykoliv namísto ustanoveného obhájce zvolil jiného obhájce a udělil mu plnou moc. K jeho námitce, týkající se státní zástupkyně, se soud nemohl vyjádřit, protože z obsahu spisu není patrné, v čem měla státní zástupkyně porušit zákon, tím spíše poškodit zájmy vyžádaného z jím uváděných důvodů národnostních či religiózních. Z obsahu spisu nevyplývá, že by postup státní zástupkyně v rámci předběžného šetření byl jakkoliv protiprávní. Pokud vyžádaný poukazuje na to, že byl do České republiky předán ze Švýcarska, kterému náleží rozhodnout o jeho případném dalším předání, je třeba upozornit na obsah dvou sdělení Ministerstva spravedlnosti Švýcarské konfederace ze dne 4. 1. 2021 a dne 22. 1. 2021, podle nichž Švýcarsko uděluje souhlas k dalšímu předání vyžádaného do Lucemburského velkovévodství a Nizozemského království.

15. Ze shora uvedených důvodů proto Vrchní soud v Praze shledal usnesení napadené stížností ve všech jeho výrocích jako správné a odpovídající provedeným důkazům. Zjištěný skutkový stav posoudil Městský soud v Praze v souladu se zákonnými ustanoveními, na která odkázel, a vyhlášení uvedeného usnesení předcházelo řízení, v němž byla respektována zákonná procesní ustanovení, včetně práva vyžádaného na obhajobu. Naopak, argumentaci vyžádaného obsaženou v jeho stížnosti neshledal Vrchní soud v Praze důvodnou, a proto ji podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.